

Propostes per al Pacte Nacional per la Llengua sorgides de la sessió de proximitat La llengua catalana en els serveis d'acollida de persones migrants al Camp de Tarragona i el Baix Penedès

1. Les administracions i entitats que es dediquen a l'acollida de persones migrants representen un dels primers contactes lingüístics per als nouvinguts. **Per aquest motiu, caldrien sessions de sensibilització o informatives adreçades als professionals d'aquests organismes, per tal que, mitjançant les atencions que facin, es transmeti la idea que el català és una llengua útil, rellevant i necessària en la nostra societat.** Cal dir que sovint es fa servir el castellà en comptes del català amb usuaris que no entenen cap de les dues llengües. El canvi de llengua en casos com aquests no té sentit, ja que el grau de comprensió o incomprensió és el mateix, tant fent servir el castellà com el català.
2. Moltes persones migrants arriben a Catalunya sense conèixer l'existència de la llengua catalana. Seria útil **que en origen es fessin activitats de sensibilització i informatives sobre la societat d'acollida i explicant que la llengua vehicular és el català.** Aquesta sensibilització s'hauria d'estendre **també tant quan arriben aquí com quan les famílies estan per reagrupar.**
3. És fonamental que **la sensibilització o la formació de català es dugui a terme des del primer moment de l'arribada dels nouvinguts o en el seu primer contacte amb la societat catalana.** Deixar la llengua catalana en segon terme en l'acollida fa que després pugui costar més despertar l'interès dels nouvinguts per aprendre-la, o bé que ja s'hagin familiaritzat amb el castellà i no la vegin necessària.
4. Amb l'objectiu de **fer més accessibles els cursos de català per a adults i adaptar-los a les necessitats dels aprenents, cal destinar més recursos a fer-los més flexibles quant a horaris i ampliar-ne l'oferta,** tant de matí com de tarda i vespre. Així mateix, **cal reduir les ràtios mínimes per tirar endavant un curs, especialment en municipis petits.** Solen ser aquests mateixos municipis els que tenen pitjor connexió de transport públic, de manera que els aprenents d'aquestes poblacions topen amb més entrebancs per poder assistir als cursos en altres localitats més grans. Altres propostes poden ser **facilitar el transport en aquests casos o crear un recurs formatiu itinerant i que tingui continuïtat als municipis petits.**
5. Una altra manera d'apropar els cursos de català a les poblacions petites seria **facilitar ordinadors o un espai municipal amb ordinadors i internet perquè les persones que tinguin pocs recursos puguin accedir als cursos en línia.** La modalitat en línia és una oportunitat per fer més accessible la formació, però és difícil seguir els cursos per a les persones que només disposen de telèfon mòbil o no tenen una connexió a internet prou bona.
6. Pel que fa a l'oferta de cursos en municipis petits, es podria **relaxar el criteri de no poder-se tornar a inscriure a un nivell igual o inferior si ja s'ha superat.** Les classes, a més de l'aprenentatge, són un espai de socialització que és important

mantenir, especialment si no s'ofereix el nivell que correspondria a l'alumne en qüestió en aquella localitat.

7. Per fer més visibles per a les persones nouvingudes **els espais on es fan cursos de català, aniria bé que la retolació o cartelleria inclogués més idiomes que el català**. Per exemple, es podria fer aquesta retolació en les llengües de les comunitats nouvingudes majoritàries al municipi. Igualment, caldria assegurar que **els fulletons informatius i els webs dels cursos de català** estiguin disponibles en aquestes llengües.
8. Es fa palesa la necessitat de **més cursos centrats en l'oralitat i l'ús del dia a dia**, de l'estil dels Ep! del CPNL, els quals es valoren molt positivament. Facilitaria molt l'orientació i la programació de la formació si **els cursos de català per a adults tinguessin dues línies segons la finalitat: una de caràcter més formal**, orientada a la certificació dels nivells, **i una altra de més informal**, per a aquelles persones que no necessiten o no tenen l'objectiu de treure's un certificat, sinó tenir nocions de llengua i ser capaces de parlar i entendre el català en la vida quotidiana. En altres paraules, seria útil **oferir un doble enfocament**: un per a aquells que acabin d'arribar (o no hagin accedit encara als circuits formatius bàsics) i necessitin l'arrelament i un altre per a la gent que ja està instal·lada i per a la qual adquirir o millorar el català incrementaria les oportunitats de socialització i de millorar laboralment.
9. Tanmateix, per evitar confusions, seria interessant **oferir informació clara sobre la certificació que es pot obtenir** en superar cada tipus de curs.
10. Caldria que **l'alfabetització s'oferís més enllà de la formació instrumental**, la qual pot presentar dificultats per a persones amb poca experiència formativa (i per a les quals suposaria un gran valor poder assolir aquest coneixement).
11. En les localitats més petites, seria especialment convenient **definir les tasques de docents del CNL, tècnics d'acollida i administratius, respectivament, per tal de detectar si calen més recursos** o s'estan produint situacions de sobrecàrrega de feina.
12. Per enfortir la vinculació entre els cursos de català i la cohesió, seria interessant **incloure més sortides culturals i de coneixement de l'entorn al programa dels cursos**. També es pot **potenciar el contacte dels alumnes de català amb l'activitat de les associacions del municipi, establir-hi col·laboració periòdica**, etc. Entitats i institucions poden assegurar la continuïtat de l'aprenentatge i un seguiment més enllà de l'aula.
13. Una activitat que també pot fomentar l'aprenentatge de català i afavorir la creació de xarxes de relació són **els grups de conversa**, com ara el Xerrem Junts de la CAL (un projecte que té llista d'espera i que potencia el vincle afectiu amb la llengua). És important **entendre l'ensenyament de català per a adults des d'una visió comunitària**, i aquests grups suposen un enllaç amb la vida social i cultural del poble o ciutat: l'aprenentatge està vinculat a les relacions entre les persones. En la mateixa línia, també es poden crear **converses intergeneracionals**. Les persones grans

potser poden dedicar-hi més temps i poden aportar una visió cultural i social enriquidora per a les persones nouvingudes.

14. A l'hora d'atreure les persones migrants cap a l'aprenentatge de català i facilitar la creació de vincles emocionals amb la llengua, pot ser determinant **comptar amb persones de referència dins la seva comunitat cultural o lingüística que parlin català** per tal que els motivin i els informin. Així, seria interessant que **la formació de català es relacioni amb les associacions de persones estrangeres**.
15. **Adaptar cada curs a les necessitats i objectius del grup** també contribueix a la creació de vincles i motivació. El professorat hauria de poder orientar el curs segons si l'alumnat està més o menys arrelat, si els seus interessos són més o menys acadèmics, el motiu pel qual s'han apuntat, etc. Aquesta adaptació podria **fer que els alumnes assistissin a classe més enllà d'haver complert les hores que se'ls demanen per a l'arrelament**.
16. Cal **crear espais propis de formació per a les dones migrants**; els reivindiquen i és una eina per apropar-los l'oferta educativa i cultural en català, a la qual solen tenir menys accés que els homes.
17. En una línia semblant i, entenent l'escola com a base per a l'aprenentatge de la llengua, cal estendre l'oferta de cursos per a les famílies a les escoles. És a dir, cal **impulsar cursos de català a les escoles, mentre els nens són a classe, com a suport als pares i mares**. Si es vincula l'adquisició de la llengua amb l'acompanyament i el suport als fills, estan molt més disposats a l'aprenentatge.
18. Seria necessari **un sistema de certificacions per a tota l'oferta formativa de català per a adults que no es du a terme des dels organismes oficials** (CPNL, EOI...), és a dir, aquella que imparteixen les associacions, activitats com els grups de conversa, etc. Per exemple, es podrien fer diplomes generals de participació per hores, o acreditant les competències treballades. D'aquesta manera, els aprenents de català tindrien menys dubtes sobre quin és el lloc més idoni per a ells d'acord amb els seus objectius i necessitats.